

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdlila a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: N. T. D.**, zastoupen Mgr. Ivo Šotkem, advokátem, se sídlem Ostružnická 6, Olomouc, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 10. 2005, č. j. 28 Az 162/2004 - 32,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 28 Az 162/2004 - 32 ze dne 6. 10. 2005, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 3151/VL - 19 - 05 - 2004 ze dne 14. 12. 2004. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl tak, že se stěžovateli azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje a že se na něj nevztahuje ani překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje jednak důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a tvrdí, že soud nesprávně posoudil právní otázku v předcházejícím řízení. Stěžovatel se domnívá, že byl dán

v jeho případě důvod k udělení azylu podle ustanovení § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny, jelikož podle svých slov má v České republice dlouhodobou známost a hodlá uzavřít sňatek. Rovněž se domnívá, že mu měl být udělen případně azyl z humanitárních důvodů ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu, a to proto, že žije v České republice velmi dlouho a fakticky nemá jiný domov ani jiné zázemí. Za druhé pak uplatňuje kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a tvrdí, že napadené rozhodnutí krajského soudu je postiženo vadou řízení, která spočívá v tom, že skutková podstata, z níž soud vycházel, nemá oporu ve spisech. Tuto námitku odůvodňuje tím, že je obecně známo, že ve Vietnamu vládne autoritativní komunistický režim, který omezuje základní práva a svobody, přičemž i on byl ze strany vládní moci výrazně omezován a postižen. Tyto skutečnosti podle svého tvrzení jednoznačně uvedl Policii České republiky, ovšem soud se ve svém rozhodnutí s touto skutečností nevypořádal a dokonce se o ní ve svém odůvodnění nijak nezmiňuje. Stěžovatel se proto domnívá, že byly v jeho případě splněny i podmínky poskytnutí azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný v první řadě poukazuje na vadu podání stěžovatele spočívající v absenci adresy pro doručování. K meritu věci pak ve svém vyjádření uvedl, že kasační stížnost stěžovatele považuje za nedůvodnou, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i kasační stížností napadený rozsudek byly vydány v souladu s právními předpisy. Proto i pro účely řízení o kasační stížnosti odkázal žalovaný na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. K námitce stěžovatele, že mu nebyl udělen azyl podle ustanovení § 13 zákona o azylu žalovaný uvedl, že k udělení azylu podle tohoto ustanovení chyběl zákonný podklad. Rovněž tak nebyl podle žalobce důvod udělit stěžovateli azyl podle § 14 zákona o azylu. Humanitární azyl byl totiž podle žalobce zamýšlen zákonodárcem jako dobrodiní státu, kterým mají být řešeny zvláštního zřetele hodné situace týkající se přímo žadatele (např. vysoký věk nebo zdravotní stav). V rámci řízení před správním orgánem žádné takové důvody zjištěny nebyly. Co se týče stěžovatelovy námitky, že předcházejícím řízením nebylo vzato úvahu jeho prohlášení o pronásledování ze strany státní moci v zemi původu, žalobce odkazuje na ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. a navrhuje k této námitce nepřihlížet, neboť ji stěžovatel uplatnil až po vydání napadených rozhodnutí. S ohledem na výše uvedené žalovaný navrhl buď kasační stížnost pro neodstranění vady podání odmítnout, jinak s ohledem na meritorní důvody zamítnout.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zejména zjistil následující: stěžovatel ve své žádosti o udělení azylu ze dne 28. 10. 2004 uvedl, že je národnosti vietnamské, bez vyznání (ateista), že není a nikdy nebyl členem žádné politické strany, ani jiné organizace, stejně jako jeho příbuzní. Jako důvod opuštění Vietnamu uvedl, že v roce 1988 přijel pracovat a podnikat do České republiky, nyní nemá platné osobní doklady, a proto žádá o azyl. Uvedl rovněž, že v případě návratu do vlasti se nikoho a ničeho neobává. Z obsahu protokolu o pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu na území České republiky ze dne 1. 11. 2004 je zřejmé, že stěžovatel pouze blíže rozvedl důvody uvedené již v žádosti. Zopakoval jako jediný důvod žádosti o azyl to, že v současné době nemá platné doklady k pobytu. K historii pobytu na území České republiky uvedl, že v roce 1988 přicestoval do tehdejšího Československa v rámci mezistátní dohody, v roce 1991 po ukončení zaměstnání se však opět vrátil do Vietnamu. V roce 1992 se pak rozhodl opět odcestovat do Československa, a to proto, že jeho rodina měla ekonomické potíže. Dále uvedl, že v roce 1994 ztratil cestovní pas a od té doby žije na území České republiky bez dokladů. Cílem jeho žádosti o azyl je

pro něj tedy legalizace pobytu. Na přímou otázku správního orgánu stěžovatel také uvedl, že má na území České republiky přítelkyni, českou státní občanku, s níž by chtěl žít. Závěrem na výslovný dotaz správního orgánu sdělil, že ve vlasti neměl problémy se státními orgány, policií, soudy ani jinými státními institucemi. Ve správním spisu je vedle výše uvedeného založen materiál označený jako „Vietnam, hodnocení země, říjen 2002“ vydaný ministerstvem vnitra Velké Británie, který obsahuje podrobný popis situace v zemi, dále Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2003 ve Vietnamu ministerstva zahraničí Spojených států amerických a informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky z průběhu roku 2004 k situaci ve Vietnamu, které si žalovaný vyžádal.

Žalovaný ve svém napadeném rozhodnutí ze dne 14. 12. 2004 konstatoval, že stěžovatel v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že jsou naplněny předpoklady poskytnutí azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, neboť důvody, které stěžovatel pro svou žádost volil, jsou povahy ekonomické, případně žádost směřuje k legalizaci pobytu, v žádném případě však nenásvědčuje nic tomu, že by byl stěžovatel pronásledován ve smyslu citovaného ustanovení. Co se týče udávaného vztahu s přítelkyní na území České republiky, žalovaný se jím zabýval i z hlediska čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, v této souvislosti však konstatoval, že stěžovatel k ochraně svého soukromého a rodinného života měl využít nástrojů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, s tím, že azyl nemůže nahrazovat jiné formy legálního pobytu. Azyl podle ustanovení § 13 zákona o azylu žalovaný nemohl podle odůvodnění svého rozhodnutí udělit z prostého důvodu, a to, že stěžovatel nenaplnoval zákonné podmínky tohoto ustanovení, tj. není rodinným příslušníkem azylanta. Neudělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu odůvodnil žalovaný tím, že žadatel vstoupil do azylového řízení pouze za účelem legalizace pobytu, a v tomto smyslu tak o žádný zvláště zřetelný důvod ve smyslu citovaného ustanovení nejde. V rámci posouzení existence případných překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu žalovaný vyšel z výše zmiňovaných zpráv o situaci v zemi původu stěžovatele. Jelikož z těchto zpráv v kombinaci s údaji zjištěnými od stěžovatele vyplynulo, že mu v případě návratu do vlasti nehrozí nebezpečí pronásledování či diskriminace pro jeho návrat z emigrace, byť je možné počítat v jeho případě s jistým byrokratickým jednáním ze strany úřadů, nehrozí mu ani nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu, konstatoval žalovaný, že překážky vycestování v případě stěžovatele dány nejsou.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že toto rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel žalobou, v níž uplatňoval porušení ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), neboť se žalovaný jeho žádostí nezabýval odpovědně a svědomitě, § 3 odst. 4, neboť nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, § 12 zákona o azylu, neboť podle svého názoru splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle tohoto ustanovení a § 91 zákona o azylu, neboť se na něj překážky vycestování nevztahují. Krom odkazu na správní spis bližšího zdůvodnění svých námitek nedodal. Krajský soud jeho žalobu zamítl s tím, že co se týče procesních námitek, nelze stěžovateli přisvědčit, neboť z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že si žalovaný opatřil dostatek podkladů k objasnění skutečného stavu věci, a co se týče věcného posouzení, ztotožnil se se závěry žalovaného. Rozsudek krajského soudu byl stěžovateli doručen 10. 11. 2005 a kasační stížnost proti němu byla podána dne 23. 11. 2005.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a tuto kasační

stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost shledává Nejvyšší správní soud s ohledem na uplatněný kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. přípustnou. Co se týče námitky vady podání uplatněné žalovaným v rámci repliky na kasační stížnost stěžovatele, Nejvyšší správní soud dotazem na Policii České republiky zjistil, že v současné době je stěžovatel hlášen k pobytu na adrese uvedené v záhlaví. Není proto na místě přistoupit k odmítnutí návrhu. Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

V první řadě Nejvyšší správní soud konstatuje, že se ztotožňuje s poukazem žalovaného na nepřijatelnost námitky stěžovatele podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. nemůže Nejvyšší správní soud přihlídnout ke skutečnostem, které stěžovatel uplatní až poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. To, že měl být stěžovatel v zemi původu pronásledován, a informaci, že tento fakt měl údajně sdělit Policii České republiky, uvedl stěžovatel poprvé až v kasační stížnosti. V žalobě krajskému soudu nikde takové tvrzení obsaženo není, stejně tak tato skutečnost nebyla namítána ani v průběhu řízení o žalobě. Rovněž tak o ní není ani zmínka ve správním spisu, a to i přes několikanásobná dotazování žalovaného na důvody opuštění vlasti.

Pokud jde o stěžovatelovu námitku, že mu měl být udělen azyl za účelem sloučení rodiny podle ustanovení § 13 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud konstatuje, že se rovněž ztotožňuje s hodnocením jak žalovaného, tak krajského soudu. Podle ustanovení § 13 odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, ovšem pouze rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14. Zdůvodňuje-li stěžovatel svůj názor o nutnosti aplikovat citované ustanovení na jeho případ tím, že má v České republice dlouhodobou známost, s níž hodlá uzavřít sňatek, přičemž, jak vyplynulo již v rámci správního řízení, jde o osobu českého státního občanství, nelze mu přisvědčit. I kdyby fakt soužití s přítelkyní mohl být případně posouzen jako případ hodný zvláštního zřetele, nemohla by být dispozice normy § 13 odst. 1 přesto aplikována, a to proto, že v případě stěžovatele by se nejednalo o rodinného příslušníka azylanta, jemuž byl azyl již udělen.

Co se týče stěžovatelovy námitky, že rozhodnutí žalovaného a posléze i krajského soudu je nezákonné rovněž z důvodu, že nesprávně aplikuje v jeho případě ustanovení § 14 zákona o azylu, je třeba podotknout, že Nejvyšší správní soud již vícekrát konstatoval, že snaha po legalizaci pobytu z důvodu ať už společného soužití s blízkou osobou, nebo z důvodů již vytvořeného zázemí či ve snaze pomáhat ekonomickou aktivitou osobám zanechaným v zemi původu je sice snahou pochopitelnou, nejedná se však o důvod natolik závažný a naléhavý, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona o azylu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2004, č. j. 4 Azs 47/2003 - 52). Je třeba souhlasit s hodnocením jak žalovaného, tak soudu, že v případě stěžovatele nebyl pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu důvod.

Z výše uvedeného Nejvyšší správní soud vyvodil, že se krajský soud při svém rozhodování stěžovatelem namítané nezákonnosti nedopustil, a dospěl tedy k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. července 2006

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu